

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Ustawodawczej (352.),
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (216.),
Komisji Gospodarki Narodowej (214.)
oraz Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (205.)
w dniu 4 lutego 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (cd.) (druk senacki nr 772).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Otwieram posiedzenie czterech połączonych komisji: Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Ustawodawczej.

Serdecznie witam wszystkich państwa.

Przedmiotem tego posiedzenia jest kontynuacja pierwszego czytania projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Przedstawicielem wnioskodawców jest pan senator Marek Borowski – serdecznie witam pana marszałka. Zanim udzielę panu głosu, chciałbym jeszcze powitać przybyłych na nasze posiedzenie gości. Jesteśmy właściwie w takim samym składzie, jak na po przednim posiedzeniu, ale przypomnę, że są z nami zastępca prezydenta miasta stołecznego Warszawy, pan Jarosław Józwiak – bardzo serdecznie witamy – pan Marcin Bajko, dyrektor Biura Gospodarki Nieruchomościami w Urzędzie miasta stołecznego Warszawy, pan Aleksander Grabiński, prezes Zrzeszenia Osób Objętych Dekretem Warszawskim „Dekretowiec”, i pan mecenas Radosław Pośnik, reprezentujący to stowarzyszenie. Serdecznie witamy panów. Witamy również zastępcę dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pana Grzegorza Kusego, pana Andrzeja Relidzyńskiego, dyrektora Departamentu Reprywatyzacji i Rekompensat w Ministerstwie Skarbu Państwa, a także panią Ilonę Orzechowską, panią naczelnik w tym samym departamencie. Ministerstwo Sprawiedliwości reprezentuje główny specjalista, pan sędzia Piotr Pełczyński z Wydziału Prawa Cywilnego w Departamencie Legislacyjnym – serdecznie witamy. Witamy również sekretarza generalnego Polskiej Unii Właścicieli Nieruchomości, pana Tomasza Wilde, pana Zbigniewa Śpiewaka, naczelnika Wydziału Legislacji w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Serdecznie witam przedstawiciela Biura Legislacyjnego, pana Mirosława Reszczyńskiego, i wszystkich senatorów.

Bardzo proszę, Panie Marszałku, żeby pan przedstawił propozycje, które miały zostać skonsultowane z Biurem Legislacyjnym, a także z innymi podmiotami i nad którymi będziemy dziś głosować.

Bardzo proszę.

Senator Marek Borowski:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Przypomnę tylko, że dwa tygodnie temu odbyliśmy dosyć szeroką dyskusję na temat tej ustawy – ja oczywiście nie będę do niej wracał – i generalnie tezy postawione w tym projekcie ustawy zostały omówione i przyjęte, jak sądzę, pozytywnie. Oczywiście różnego rodzaju instytucje zgłaszały uwagi, które zostały starannie rozpatrzone, a ich owocem, można powiedzieć, jest propozycja wprowadzenia pewnych zmian. W sumie jest jedenaście takich zmian, część ma charakter porządkującym tekst ustawy i poszczególne zapisy, poszczególne artykuły, a niektóre mają charakter merytoryczny. Panie Przewodniczący, może...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Przedstawiciel Biura Legislacyjnego...)

...poproszę przedstawiciela Biura Legislacyjnego, żeby je omówił szczegółowo.

Ja tylko chcę powiedzieć, że generalnie uważam za zasadne te zmiany, które zostały tu zaproponowane, i gotów jestem je przejąć, jeżeli to będzie potrzebne.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Bardzo proszę.

Chciałbym, żeby pan marszałek powiedział jeszcze parę słów na temat art. 3 ust. 1, który był przedstawiany w dwóch wersjach. Chodzi o przepis przejściowy... Za którą wersją pan, jako przedstawiciel wnioskodawców, się opowiada?

Senator Marek Borowski:

Art. 3 był przedmiotem takich, powiedziałbym, bardziej dogłębnych dyskusji. W końcu uzgodniliśmy jego brzmienie, tylko nie ma go akurat w tym dokumencie. Ale myślę, że pan Reszczyński to zaprezentuje.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Ja mam ten tekst przed sobą, to jest ta druga...

Panie mecenasie, bardzo proszę o przedstawienie proponowanych zmian.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Szanowni Przewodniczący! Wysokie Komisje!
Szanowni Goście!

Pozwolę sobie objaśnić propozycje zgłoszone przez marszałka Borowskiego. Propozycje te zostały, wydaje mi się, rozdane w formie pisemnej szanownym państwu i zainteresowanym gościom. W sumie jest ich jedenaście. Niektóre z nich, jak już wcześniej wspomniano, mają charakter redakcyjno-doprecyzowujący, niektóre zastępują język potoczny językiem prawniczym. Ja postaram się je przedstawić po kolei, zgodnie z oznaczeniem numerycznym.

Jeśli chodzi o propozycję dotyczącą art. 3, to nie ma jej w tym materiale, który państwo mają przed oczami. Ale my mamy tę wersję i ja pozwolę sobie zwrócić uwagę na naszym zdaniem...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Bardzo proszę, bardzo proszę.)

To jest jedna z ostatnich propozycji, więc w kolejności...

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Ja bym może prosił, żeby pan od tego zaczął, jako że były tu rozważane różne wersje. Tak że bardzo bym prosił, żeby pan przedstawił obecną wersję i jeżeli senatorowie ewentualnie będą chcieli jeszcze zabrać głos w dyskusji, będą mogli to zrobić, a jeśli nie, to wtedy przystąpimy już do pracy nad poprawkami.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Oczywiście, Panie Przewodniczący.

Jeśli chodzi o art. 3, to jest on jednoustępowy... to znaczy bezustępowy i w tej chwili brzmi w sposób następujący: „Do spraw wszczętych i niezakończonych stosuje się przepisy niniejszej ustawy”. Należy wskazać między innymi, że już w kilku stanowiskach przekazanych do Senatu w tej sprawie pojawiały się wątpliwości, czy ten przepis będzie miał zastosowanie do wszystkich postępowań, czy jedynie do postępowań dekretowych, a może również do postępowań cywilnych w zakresie prawa pierwokupu. Nasza propozycja, jedna z tych alternatywnych... My przychyliamy się do tego, że Wysoka Komisja powinna rozważyć przyjęcie tej drugiej propozycji. Zmierza ona do tego, aby w przypadku złożenia przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy do akt jakiegokolwiek postępowania administracyjnego, sądowego czy sądowno-administracyjnego umowy sprzedaży praw i roszczeń, o których mowa w art. 111a ustawy o gospodarce nieruchomościami – ta jednostka redakcyjna jest wprowadzana niniejszą nowelizacją – nie stosować do tych umów przepisów odnoszących się do prawa pierwokupu. Wychodzimy z założenia, że jeżeli ktoś nabył prawa do roszczeń, to zrobił to po to, żeby je wykazać w którymś postępowaniu. Na pewnym etapie postępowania musiał zawiadomić organ, żeby wykazać swoje uprawnienie do bycia stroną postępowania czy w ogóle

swoje uprawnienie, i wtedy ta umowa została zamieszczona w aktach sprawy toczącego się postępowania. W przypadku gdy ktoś nie dochował tego warunku, jest jeszcze trzydziestodniowy okres *vacatio legis*, kiedy ten warunek formalny można spełnić. I poprawka idzie w tym kierunku, aby dotychczasową treść art. 3 oznaczyć jako ust. 1 i w ust. 2 dodać, że: „W przypadku złożenia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do akt postępowania administracyjnego, sądowno-administracyjnego lub sądowego umowy sprzedaży praw i roszczeń określonych w dekreście z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy, roszczeń określonych w art. 214 ustawy zmienianej w art. 1 lub prawa użytkowania wieczystego ustanowionego na skutek realizacji tychże roszczeń, przepisu art. 111a ustawy zmienianej w art. 1 do tych umów nie stosuje się”.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie bądź ewentualnie zabrać głos w dyskusji?

Nie widzę chętnych.

A więc bardzo proszę o omówienie poszczególnych poprawek.

Rozumiem, że pan marszałek Borowski zgodnie z deklaracją przejmuje formalnie te propozycje poprawek.

(Senator Marek Borowski: Tak.)

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Jeśli chodzi o poprawkę oznaczoną numerem pierwszym w zestawieniu dostarczonym szanownym państwu senatorom i, mam nadzieję, innym uczestnikom posiedzenia komisji, to od razu na wstępie chciałbym zaproponować, aby była ona głosowana łącznie z poprawką piątą. Poprawka ta jest efektem zgłaszanych w kilku stanowiskach do omawianej ustawy wątpliwości co do tego, kto ma wykonywać prawo pierwokupu w przypadku na przykład zbiegnięcia się praw, czy to ma być gmina, czy Skarb Państwa, czy samorząd województwa. Biorąc pod uwagę stany faktyczne, wychodzimy z założenia, że prawo pierwokupu przysługiwać będzie gminie miasta stołecznego Warszawy, a wykonywać je będzie prezydent miasta stołecznego Warszawy – nie ma wątpliwości co do tego, jaki organ będzie wykonywał prawo pierwokupu. Oczywiście trzeba też zwrócić uwagę, że w ustawie jest przepis, który stanowi, że w przypadku gdy daną nieruchomością gospodaruje inny organ – mówimy tutaj o Skarbie Państwa – to prawo pierwokupu będzie wykonywać właściwy minister bądź właściwa agencja, a nie prezydent miasta stołecznego Warszawy.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy nad poprawkami pierwszą i piątą z zestawienia.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (22)
 Kto jest przeciw? (0)
 Kto się wstrzymał? (3)
 Poprawki pierwsza i piąta zostały przyjęte.
 Poprawka druga.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawka druga jest pokłosiem szeroko przedstawianego na poprzednim posiedzeniu komisji problemu, że zgodnie z kodeksem cywilnym prawo pierwokupu jest ściśle związane z umową sprzedaży. Poprawka ta zakłada, że prawem pierwokupu będą objęte jedynie umowy sprzedaży...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Oczywiście.)

...a więc nie mamy już tutaj do czynienia z innymi formami przeniesienia własności. Takie rozwiązanie konsumuje również pewne wątpliwości co do spadkobrania i udzielania darowizny na rzecz kościołów. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję.
 Kto jest za przyjęciem poprawki drugiej? (23)
 Kto jest przeciw? (0)
 Kto się wstrzymał? (1)
 Poprawka została przyjęta.
 Poprawka trzecia.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Jeśli chodzi o poprawkę trzecią, to wiąże się ona z tym, że zostały podniesione wątpliwości w stanowisku ministra sprawiedliwości, który zwrócił uwagę, że wymogiem dokonania umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego objęte są jedynie roszczenia, o których mowa w dekrecie. Nie ma tak naprawdę podstaw, aby tym obowiązkiem nie obejmować roszczeń, o których mowa w art. 214 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Mianowicie jeśli wprowadzamy obowiązek, to powinniśmy go odnosić zarówno do jednego roszczenia, jak i do drugich.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.
 Głosujemy.
 Kto jest za przyjęciem poprawki trzeciej? (21)
 Kto jest przeciw? (0)
 Kto się wstrzymał? (3)
 Poprawka została przyjęta.
 Poprawka czwarta.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawka czwarta odnosi się do ust. 3 w art. 111a ustawy o gospodarce nieruchomościami. Przepis ten przewiduje, że przepis ust. 2 stosuje się także do innych form czynności prawnych, których skutkiem będzie przeniesienie praw i roszczeń określonych w dekrecie. To również jest związane ze słuszną naszym zdaniem uwagą zgłoszoną przez ministra sprawiedliwości, że każda forma przeniesienia praw ma postać umowy i trudno znaleźć jakąkolwiek inną formę przeniesienia praw niż umowa, o której mowa w ust. 2. W związku z tym regulacja zawarta w ust. 3 jest zbędna, dlatego że nie przewiduje ona innych form przeniesienia własności niż w drodze umowy.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.
 Głosujemy.
 Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej? (21)
 Kto jest przeciw? (0)
 Kto się wstrzymał? (3)
 Poprawka została przyjęta.
 Poprawka szósta. Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawki szósta, siódma i ósma są poprawkami o charakterze czysto redakcyjnym. Zwróciliśmy uwagę, że w ustawie posługiwano się pewnym odesłaniem do...

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Szósta, siódma i ósma?
(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński: Tak.)
 Czyli proponujemy łączne głosowanie?

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Tak. Jeszcze tylko pewne wyjaśnienie.
 W art. 215 ustawy o gospodarce nieruchomościami, którego nie zmieniamy, jest wprost przytoczony tytuł dekretu. Tak więc żeby nie było niekonsekwencji terminologicznej i stosowania różnych technik legislacyjnych, proponujemy uwzględnienie i stosowanie po prostu tego przepisu, zmianę redakcyjną polegającą na cytowaniu tytułu dekretu. I jeszcze jedno wyjaśnienie: nad tymi poprawkami, czyli szóstą, siódmą i ósmą, można głosować łącznie, bo są to poprawki jednorodne. Pragniemy jednak zwrócić uwagę, że jeśli chodzi o poprawkę siódmą, to są tu wskazane pewne alternatywne rozwiązania: pierwsze wyjaśniłem przed chwilą – to jest ta zmiana redakcyjna – a drugie, alternatywne rozwiązanie nadałoby inne brzmienie redakcyjne.

Co do meritum sens jest taki sam, ale to rozwiązanie zaproponowane w stanowisku ministra sprawiedliwości jest, powiedziałbym, zgrabniejsze redakcyjnie. Ale poddaję pod rozwagę Wysokiej Komisji, które z tych alternatywnych rozwiązań jest lepsze.

Tak że ewentualnie te trzy poprawki – szósta, siódma i ósma – mogą być przegłosowane łącznie.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Chciałbym zapytać przedstawiciela wnioskodawców, który wariant...

Senator Marek Borowski:

To drugie z proponowanych rozwiązań jest lepsze.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Lepsze.

Czyli będziemy...

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Czyli głosujemy nad poprawkami szóstą, siódmą i ósmą, przyjmując, że poprawka siódma zawiera rozwiązanie zaproponowane przez ministra sprawiedliwości.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Tak jest.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (24)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawki zostały przyjęte jednogłośnie.

Poprawka dziewiąta.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawka dziewiąta ma charakter redakcyjny. Po pierwsze, proponujemy, aby wyrażenie „w ciągu”, jako pochodzące z języka potocznego, zastąpić określeniem „w terminie”, a wyraz „dalszych” zastąpić słowem „kolejnych”, mając na uwadze, że chodzi o kolejne następujące po sobie miesiące.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Poprawka językowa.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (24)

Jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Poprawka dziesiąta.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawka dziesiąta jest poprawką doprecyzowującą. Pragnę zwrócić uwagę, że w przepisie w obecnym brzmieniu, którego dotyczy omawiana poprawka, występuje termin jedynie sześciomiesięczny, podczas gdy we wcześniejszym ustępie uprawnione podmioty mają sześć miesięcy na zgłoszenie swoich praw i kolejne trzy miesiące na udowodnienie swoich praw. Poprawka ta rozwiewa wątpliwości, czy termin trzymiesięczny będzie również wymogiem ogłoszenia.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy nad poprawką dziesiątą.

Kto jest za jej przyjęciem? (24)

Jednogłośnie.

Poprawka jedenasta.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Poprawka ta ma charakter redakcyjny. Zamiast określenia „powinno być zamieszczone”, w miejsce czasownika modalnego, proponujemy sformułowanie „zamieszcza się”. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (24)

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że teraz ta poprawka, która była omawiana, a w przypadku której są dwie wersje.

(*Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński: Art. 3, który został omówiony, tam jest ta wersja alternatywna, że w przypadku złożenia do akt postępowania...*)

Tak jest.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (21)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (3)

Poprawka została przyjęta.

Czyli wszystkie poprawki zostały już przegłosowane.

Teraz całość...

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Tak, teraz komisje powinny rozstrzygnąć, czy przyjmują ten akt wraz z przyjętymi poprawkami.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

...Wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto jest za przyjęciem projektu wraz z przyjętymi poprawkami? (21)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (3)

Dziękuję bardzo.

Proponuję, żeby sprawozdawcą połączonych komisji był pan marszałek Borowski, również w Sejmie w tej sytuacji.

Senator Marek Borowski:

Jeżeli chodzi o Sejm, to chciałbym prosić o, że tak powiem, zróżnicowanie. Przedstawicielem wnioskodawców od początku formalnie był pan senator Pocij. Pan senator Pocij nie mógł niestety ze względu na sprawy zdrowotnej być obecny w tej pierwszej fazie prac, dlatego umówiłem się z nim – ale ta decyzja należy oczywiście do Wysokiej Komisji – że w Senacie przedstawicielem wnioskodawców będę ja, a w Sejmie on.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Skoro panowie się porozumieli, umówili, to w takim razie pan senator będzie reprezentował nasze komisje w Senacie, a senator Pocij – w Sejmie.

Senator Marek Borowski:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze chciałbym, Panie Przewodniczący, prosić połączone komisje, żeby wystąpiły z wnioskiem do marszałka, żeby tę ustawę włączyć do porządku obrad najbliższego

posiedzenia, które się odbywa jutro i pojutrze, bo potem będzie miesiąc przerwy w obradach i ta ustawa będzie leżeć, a ona jest dosyć pilna ze względu na charakter zawartych w niej przepisów.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Panie Marszałku, formalnie rzecz biorąc komisje zakończyły pracę. Będzie informacja do marszałka i o tym, jaki będzie porządek obrad, zadecyduje Konwent. To nie są poprawki zgłaszane w drugim czytaniu, wtedy trzeba zgłaszać wniosek o to, żeby zobowiązać komisje do przedstawienia dodatkowego sprawozdania.

Senator Marek Borowski:

Ja wiem, że Konwent, tylko chodzi o to, żeby Konwent wiedział, że jest taka intencja połączonych komisji.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

To go poinformujemy, oczywiście.

(*Senator Marek Borowski:* To dobrze.)

Poinformujemy, jak najbardziej.

(*Senator Marek Borowski:* Dobra.)

Mam informację, że porządek obrad najbliższego posiedzenia jest dość mocno obłożony, ale wszyscy chyba jesteśmy za tym, żeby jak najszybciej zakończyć procedowanie tej ustawy.

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, wyczerpaliśmy porządek obrad.

Bardzo dziękuję gościom, a członków Komisji Ustawodawczej poproszę o pozostanie, bo mamy jeszcze do omówienia projekt uchwały okolicznościowej w sprawie osiemdziesiątej rocznicy śmierci marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 27)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii